

BUDGET ESTIMATES FOR 1967-68

General Discussion

(Debate—Contd.)

9-30 A.M.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—Sir, during my speech yesterday I said that all-round efforts are necessary to save crops from pests, birds and animals. I also said that care must be taken to preserve all the food we grow and become self-sufficient and suggested not to depend upon foreign countries for foodgrains. Further, I also suggested that coconuts must not be allowed to be used for drinking purposes. I had also discussed something about poultry. I also said that preventive action is not taken in time to safeguard them against attacks of disease. It is not enough if the Government simply maintains a poultry farm. Care must be taken to see that all the fowls and birds are protected by inoculation; inoculation must be carried on a large scale in all the villages and that too during the winter season; otherwise the entire poultry scheme will be futile.

I wish to offer a few remarks on horticulture. Fortunately we are endowed with a country having warm temperature. So, it is possible to have extensive growth of vegetables and fruits. We can grow them in plenty and live entirely on vegetables and fruits. Great Britain, during the II World War, depended on vegetables and fruits to the extent of 40 per cent of their food requirement. When that was possible in Great Britain in its worst days, why is it not possible for us to grow more vegetables and fruits and depend on them for a greater part of our sustenance. Fortunately we can have bananas on a very large scale. Banana is a fruit which can be grown throughout the year. It is one of the unique fruits of our country which is not at all affected by disease. The Director of Horticulture in our State is a very enthusiastic officer and I earnestly call upon every hon'ble Member of this House to see that horticulture develops on a very sound basis.

Then there is a talk about land assessment—whether it should be abolished or not. We have often suggested that land assessment should be abolished forthwith. Formerly, there was altogether a different conception. The land was held on behalf of the Crown by the citizens. After we attained Independence, there is no Crown. The citizen is not holding the land on behalf of anybody. The land is meant for agricultural purposes and belongs to the citizen. The citizen owes a duty to the State to grow more food. The citizens should serve themselves and serve the country.

My suggestion is that these uneconomic holdings should not be taxed; and it should be done right now and here. Even this is already too late. A large number of States in our country have already gone ahead and adopted measures abolishing land assessment. We do not

(SRI B. P. KADAM)

know why it should not be resorted to in our State at least now, especially when these small holders are having uneconomic holdings which cannot give sufficient foodgrains for themselves. I am of firm opinion that the land assessment should be abolished right now. There should also be reciprocal assurance from the cultivators that they will grow sufficient crops not only for themselves but will contribute foodgrains to the State by way of levy. And a warning must be administered to those cultivators who do not grow sufficient food to abide by this condition, that they would be penalised, etc. But those who co-operate in raising sufficient food crops must not only be exempted from payment of land revenue but given such other facilities as are necessary for him.

During the recent General Elections, the hon'ble Finance Minister Sri Romakrishna Hegde and other Congress leaders gave all assurance to the voters that the farmers would be exempted from payment of levy of foodgrains, land assessment and so many other things. But actually nothing has been done. I do not know why responsible persons like the Finance Minister make such unrestrained statements. Not only that. During the Elections, lot of heat was raised and lot of provocation offered. the Finance Minister generated hatred against the Opposition candidates and citizens. Do you know what happened as a result of that? Wherever hate was generated and attempts made to set people against the Opposition candidates, the electorate rejected the Congress candidates and defeated them. I urge upon the Finance Minister to be more restrained in his speeches and not indulge in unrestrained statements. In addition to that, he even went to the extent of collecting vast funds to throttle the Opposition. It was not proper on his part to have engaged the vehicles of the industrial establishments like the Paper Mills and others for his propaganda. Speaking of North Kanara, he once said that people get the representatives they deserve. I do not know what he meant by that.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—He was indirectly hinting that those on this side were not properly elected.

SRI B. P. KADAM.—That is casting aspersion on the opposition candidates and the electorate and saying that people have chosen such candidates as their leaders. He meant that we are unfit to be members of this House. To that extent, he not only condemned the elected members of his District but also condemned the people who elected them. This is not becoming of a person having University education and holding a very lofty position. I earnestly request the Government to take a stern note of his conduct. If it is not done, we will not be sitting with folded hands, worst things will befall unless the Hon'ble Finance Minister reforms himself and displays tolerance and restraint while speaking of the other people of the North Kanara District.

MR. SPEAKER.—It applies to everybody.

Sri B. P. KADAM.—We are already restrained and tolerant. But the Hon'ble Finance Minister has generated great hatred towards others opposed to him.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have not seen the Hon'ble Finance Minister here. It seems he was present in the other House yesterday.

Mr. SPEAKER.—I received a note yesterday that he is indisposed.

Sri B. P. KADAM.—He also held out an assurance that lot of electricity would be given to every village, as also tanks and roads. The Hon'ble Finance Minister said in my constituency that power would be made available from Castle Rock to Karwar. What is the meaning in giving assurances which are not to be implemented? Unfortunately, all the promises to give electricity from Castle Rock to Karwar, tanks and roads, made by him are all forgotten. This is the state of affairs. Of course, the hon'ble Chief Minister also toured a few villages. I am prepared to say that the statements which he made displayed love for all people. They were extremely restrained. Let the Hon'ble Finance Minister put a curb on his unrestrained speeches. He must not forget that all the satellites whom he supported in North Kanara have, without exception, been defeated. He must also know that the people there will not sit with folded hands. They will not forget his activities in the broad day light and under the cover of night. People will give him what he deserves. Sir, I would like to refer to Mysore Legislative Council. It is an unwanted House. It neither consists of elders nor people representing different aspects of the society.

Mr. SPEAKER.—The Member cannot refer to the class of people there. He may only say that he does not want that body.

Sri B. P. KADAM.—This is an appendage and I do not know why it should be continued. When we want to adopt economy, what is the use of having the Upper House which cannot pass any budget and where the discussions help nobody. Therefore, it is highly desirable to abolish this House. We have the Rajya Sabha at Delhi and people distinguished in arts and architecture and other fields of life represented there. Such people may be sent there. The Legislative Council must be abolished forthwith because it is an appendage and it is an unwanted Body.

Sir, an hon'ble friend referred to Siv Sena in Bombay. Let me clearly candidly and emphatically say that we are equally opposed to Siv Sena. I am proud of non-Maharastrians who fought shoulder to shoulder with Maharastrians for creation of Maharashtra, in 1955. There were Tamilians, Andhra people Keralites and even Mysoreans there. Even the Mayor of Bombay at that time was a Malayalee person and he resigned on that issue of merger of the City of Bombay with Maharashtra. We are proud of their co-operation and the services they have rendered. But where did this tendency of Siv Sena start and who gave the lead? It is not Maharastrians; it is somewhere else. In Madras a movement was started by Tamilians against non-Tamilians. Here, in Bangalore, a movement was started four years back "We Kannadigas" campaign

(SRI B. P. KADAM)

against non-Kannada people. As a reaction to that—I may repeat ‘as a reaction to that’—this Siv Sena movement is started in Maharashtra. But, we do not appreciate it. Even the Finance Minister and the Deputy Prime Minister of India said when he was questioned that somebody else was responsible for its birth. Therefore, let us not unnecessarily accuse the Maharastrians. I can assure that the City of Bombay and the entire State of Bombay is very safe in the able hands of the powerful Chief Minister Sri V. P. Naik who himself comes from a Scheduled Caste. The Maharashtra Government is perfectly capable of handling the situation under the able leadership of Sri V. P. Naik.

Sir, I condemn it in the most candid manner. Nothing should be done which affects the national integrity of our country in which we are all interested. We must all serve the country with its various linguistic groups in the noblest possible manner. That is all I want to say.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

SRI R. NAGAN GOUDA (Hospet).—Mr. Speaker, Sir, I am glad that much emphasis is placed on food production in the budget presented by the hon'ble Finance Minister. He said that out of 421 crores of rupees for the fourth plan, he is going to devote 97 lakhs of rupees for agriculture. For the year 1967-68 out of Rs. 60 and odd crores, he is giving Rs. 17 crores for agriculture. This is as it should be because the most important problem that has affected the country is the food problem. He has also said that large sums of money is allotted for the supply of manures and has arranged to supply them in time and in enough quantities.

Sir, in the limited time that is given to me, I want to place before this House through you and then request the Government take note of some of the recent developments that have taken place in the manufacture and supply of manure and help to cultivators. The most important element is nitrogen in our fertiliser. Nitrogen is the one element in soil that makes the plant grow. But, unfortunately nitrogen in our soil in any soil for that matter, is limited. After all, the growing area in the soil is just 6 to 10 inches of surface soil and what it contains in the form of nitrogen is all that is available to the plants. If we continue to grow crops on that, the nitrogen content becomes exhausted. Ours are very ancient soils and we have been drawing food from the soil for ages. We have been cultivating our soils for over 5,000 years. What is to be done? Now that we are introducing new varieties like hybrid maize, hybrid jowar, etc. these are crops that take a very huge amount of nitrogen from the soil. The ordinary Bangarasanna rice will take about 40 to 50 pounds of nitrogen whereas Taichung variety takes 90 to 100 lbs. The old varieties of sugarcane were taking a small quantity of nitrogen but the new varieties like Coimbatore canes take huge quantity of it.

How to replace this nitrogen and save the soil? It is a very simple thing. On every acre of land there is 30,000 tonnes of nitrogen in the atmosphere. If I have an acre of land, doesn't matter whether it is wet or dry or garden land, on the top of it there is 30,000 tonnes of nitrogen, from the ground up to the sky. But, how to utilise it? It is only at the beginning of this century that man discovered which I think is the greatest discovery of this century, that this nitrogen in the air can be combined with hydrogen and made into ammonia. That, I do not think will solve the problem of food supply to the world if it is properly used. While this discovery was made at the beginning, it took another 50 years and it was only in 1947 that a scientist in a place called Missouri discovered that this ammonia can be applied to the soil directly. Today we are using ammonium sulphate. That scientist discovered that ammonia can be applied to the soil direct without converting it into ammonium sulphate. Ammonia contains merely nitrogen and hydrogen. Nitrogen is in the air and hydrogen is in the water. So these two sources are plentiful and we can take them together and put them together and when these two are combined together we have ammonia. Why do we, as we are doing in Belgola, near Mysore put sulphuric acid into this and make it into ammonium sulphate? Merely to provide a carrier, something to carry this ammonia we put sulphuric acid into it. As we all know we have not enough sulphur deposit in our country except for a small one in Chitradurga. We have to go to foreign countries to get sulphur and make that into sulphuric acid. That is more costly than ammonia. Then we combine them together and make them into crystals and put them into soil. The cost of ammonium sulphate becomes very high. Sulphuric acid is a very valuable industrial product and it is produced from imported stuff. We use that here merely as a carrier for ammonia. But scientists in America by about 1947 discovered that this ammonia can be applied directly to the soil. Sir, I want this point to be kept in mind because we have not been doing that in the country. We are still using ammonium sulphate.

SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—May I inform the hon'ble member that the process we have in Belgola for manufacture of ammonia has become costly and prohibitive. If our friend can suggest any other means of manufacturing ammonia the Government would be happy to take it up.

DR. R. NAGAN GOWDA.—Sir, I am so glad that our Chief Minister has been taking so much interest in this problem of ammonia and ammonium sulphate. How to manufacture ammonia? Today it is produced from natural gas in the United States and the Persian Gulf Coast. In our country we are producing ammonia by the use of naphtha. It is necessary that we should produce all the ammonia we need in our own country. I agree that we should not depend on any other country for the production of ammonia. We should use naphtha and produce it. After producing ammonia, my contention is why do we burden it with costly sulphuric acid? It becomes more costly when we attach sulphuric

(DR. R. NAGAN GOWDA)

acid to it. It is merely a carrier. I suggest that we should not do that. We should use this ammonia that we produce either at Sindri or Bhakra Nangal or Trombay or hereafter at Mangalore. We should use it directly. How it should be used directly is a simple thing. We have cyllinders which can contain ammonia. We used to get them from Belgola. Fill it up with ammonia and put it on the bund of a paddy field and open the tube connected to it into the irrigation channel. Ammonia mixed with water to spread in the field. It is done all over the world and paddy is a crop which takes nitrogen as ammonia itself. Even if we supply as ammonium sulphate or nitrate it is converted back into ammonia and then paddy crops take it. So far crores and crores of acres of paddy fields in this country we can use ammonia.

What will be the saving? The saving will be enormous? Today nitrogen in the form of ammonium sulphate costs us Re. 1-10 paise. That was two weeks back and I think the price has gone up since. But nitrogen as ammonia costs barely 25 paise. As it is produced in big factories in the United States it has gone down to 10 paise. It does not matter what it is; it cannot be as costly as Nitrogen in ammonium sulphate is. Probably in our factories in India the price is somewhere between 25 paise and 30 paise. Look at the difference between nitrogen as ammonia and nitrogen as ammonium sulphate. There is an enormous difference. We cultivators use for sugarcane 250 pounds of nitrogen. If this is reduced even by two-thirds the reduction in cost will be about Rs. 200.

While it is easiest to apply to the paddy fields it is equally easy to apply to sugarcane fields, jowar and other dry crops also.

10-00 A.M.

What the Americans do is to put a tank of ammonia on the back of a tractor and drive it in the field. What we could do in this country is to put a cylinder on a bullock-cart, take it where the seed bed is prepared for sowing jowar or ragi or any other crop attach a small frame of angle iron with 3 or 4 tyres with a rubber tube from the cylinder to each tyre and press the tyres into the soil. When they go 3 or 4" into the soil, open the cock of the cylinder and ammonia gets right into the soil. Absorption of ammonia by the soil is something tremendous. Even at the pressure of 200 lbs. it gets into the soil and not a bit comes out and it is immediately absorbed by the soil. The agronomists say that the crop yield is as much from Ammonia as that produced when ammonium sulphate or calcium nitrate is used and the price is much cheaper. By using this in America they have reduced the cost of fertilizer to a great extent. Our Chief Minister, I know, is interested in the development of agriculture and through you, Mr. Speaker, I want to request him to take interest in this matter and make ammonia available from the Mangalore Factory, or from Tromway where it is produced

today. The other day it was announced that they sent a large quantity of it across the country to Assam. Why should not we take it to my place Hospet for example? I will take my cylinder there—it costs only Rs. 200—get it filled as we put petrol into our cars, bring it and put it in my paddy or sugar cane field. It is easy to apply. Today we give ammonium sulphate to women coolies and ask them to put it little by little to each plant whereas if we take ammonia cylinders in the bullock-cart and put it along the furrows and thus apply to the sides of the plant through tubes described above the difference in cost would be great. I may say it would be of the order of Rs. 250 to 300 crores every year for India as a whole.

I want the Chief Minister to send somebody to investigate this matter, even if necessary to the United States of America. Mysore has been a pioneer in so many fields; it was a pioneer in producing ammonia at Belgola and then in applying it to the soil in the Hebbal Farm direct as a fertilizer.

Sri K. H. PATIL.—Will it be possible to reduce the cost still further if a plant is put up in Mysore State and if so, what will be the approximate cost?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I suggest that the factory we are going to have at Mangalore may be made use of for this purpose. After all, it is in Mysore State. All that is necessary is to have railway tank wagons, to bring Ammonia and store it at centres like Mandya, Hospet and Gowribidnur from where we can take it in cylinders to the fields and apply. I understand that one of the Ministers is going to make a trip to the United States of America and if that is so, I want him to study this question.

The Mysore Government published a bulletin—this is the first publication in India—on the use of ammonia about 10 years ago and it has gone out of print. I want the Government to reprint it and publish it not only for the use of the people of this State but also for the use of the entire country.

With these words, I wish thank the Chair for the opportunity given to me to take part in this debate and support this budget.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I am glad to address the empty Treasury Benches. This is a unique occasion.

AN HON'BLE MEMBER.—There are two Deputy Ministers.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I do not know if two Deputy Ministers make one full Minister. I do not know if the rules permit me to go ahead with my speech; if the rules permit, I shall proceed because I know, Mr. Deputy Speaker, that no useful purpose will be served by any one of us on this side taking part in this discussion because nothing good will come out of it. That we are definite about; anyway we have to discharge our duties so that our constituencies will know that we are not lagging behind and that we have been able to discharge our duties properly.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

I would like to bring to your kind notice, Sir, that yesterday there was a very pleasant function here where in the course of his learned speech our Speaker referred to some of the quotations of the Father of the Nation. These are the few sentences he mentioned :

"He must think and dream not in terms of self or party but only of democracy... Unrestricted individualism is the law of the beast of the jungle... A democracy prejudiced, ignorant, superstitious will land itself in chaos and may be self-destroyed."

This is what exactly is happening here.

SRI K. H. PATIL.—Yesterday the Chair has given a ruling that as far as possible the Ministers should be present here and yet they are not here today.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—We are not the poorer for it ; let us not worry about it.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಶೇಷಪ್ಪ (ಕಾಲ್ಕಿಲಾ).—ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮಗುಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sir, I was reading a quotation from a foreign journal 'Times' where under the heading 'Congress losing grip of the nation' a very prominent sentence was mentioned. It is this : "Democracy in India is Government of the politician by the politician for the politician." Sir, we as students knew that democracy was a Government of the people for the people and by the people. I can modify it and say that in Mysore State democracy is Government of the Congressmen by the Congressmen for the Congressmen because no other party or nobody else is before their mental eye. The other day the Chief Minister said in a pompous manner, in a vainglorious manner looking to the Treasury Benches : "As long as these friends want me, nobody can do anything." That means : "Whatever you do, whatever you talk or whatever suggestion you give, I am not in the least bothered thereby." That is what he said. Further, he did not state a word of reply to the discussion that took place or the suggestions that were made by us on this side. He said "ವಂದಮತಿ ನಿಂದಿಸಲು ಮನಕದ ತಂದುಕೊಳ್ಳದ ನರನು ಜಾಣನು... That means that all of us here are : "ಮಂದಮತಿಗಳು" and that whatever we say need not be looked into or replied to. My reply to that is this : "ಎರೆ ಬೆಕ್ಕು ನಿನ್ನ ಸೂಪಿನಿಂದಲೆ ಹುಲಿಜಾತಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವುದು ; ಇಲಿಗಳ ಹಿಡಿಯುವುದರೊಳಗಾಯ್ತು ನಿನ್ನಯ ಶಾಯಿ". That is the proper reply that we can give for what has been stated by him. We have been saying that the tragedy of Mysore today is that there is a lack of a very efficient administration. I am sorry to say it and repeat it. I shall show from figures that we have got in the budget that these people have saddled this State with hundreds of crores of rupees debots without any adequate return. We have

borrowed money. Who is going to repay? Our children and children's Children. They will have to be debtors and they will have to pay back the debt unless it be that one day they declare a moratorium and say this is "Ayyavaharik" just as we deny debts in a court of law. In a joint family the Karta incurs debt and we say that it is "Ayyavaharik" and that it is not for the joint family purpose that this debt was incurred. That is why I have been dinnning into the ears of the Finance Minister and telling him: "Please for heaven's sake, pass a law as required by articles 292 and 293 of our Constitution with regard to our borrowing. "These articles specifically lay down that when a State wants to borrow it must put a limit to its borrowing and it must come before the Legislature with an Act prescribing the upper limit for its borrowing. That has not been done. The only convenient reply was 'Has any State done in India? Has the Central Government done it?'" This borrowing has gone on most indiscriminately. I shall show you from what year this borrowing has commenced and from what year this borrowing has gone on indiscriminately. I refer you to the Budget Memorandum, 1951-58, Annexure I. You will see at page 150 which gives us an abstract of the loans from the Central Government. We have also taken several loans for which we have stood guarantee to the Central Land Mortgage Bank or the state Finance Corporation and various other institutions which also have borrowed on the guarantee given by the Government. I am only speaking about the abstract of the loans these gentlemen have taken from the Central Government up to 1956-57, that is the period of integration. The debts we had borrowed from the Central Government were to the tune of Rs. 25,97,00,124. Today the loan figure is Rs. 265,56,11,297. That is, commencing from the period the administration has passed into the hands of these gentlemen, you can see.....

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance and Planning).—What about the assets?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I shall come to that. Now we can say from 1957-58 they have gone on taking loans in a geometrical ratio. The last figure they have given in 1965-66 is to the tune of Rs. 36,78,73,953. Every year they were taking Rs. 12 to 14 crores, but after the advent of Sri Nijalingappa as Chief Minister it has gone to Rs. 24 crores or so annually. It was Rs. 24 crores in 1961-62, 27 crores in 1962-63 and 33 crores in 1963-64 and so on. Even when Mr. Jatti was at the helm of affairs this tendency to incur debts of such huge and abnormal figures was not to be found. This figure is only of the Central loans. What about the State loans that we have taken? It can be seen that when all these things are put together today the loan liability of the Mysore Government is to the tune of Rs. 313.36 crores. This is the debt we have borrowed. As interest alone we are paying so nothing like Rs. 13.31 crores annually and the annual debt repayment is between Rs. 30 to 40 crores. Where has all this money gone? I can tell you most of this money, almost 50 per cent, has been drained into the Arabian Sea because as can be seen at least 50 per cent of it has not

(SRI H. SIDDHAEERAPPA)

been utilized for purposes for which they were meant. If at least 50 per cent of it had been used for the purpose for which they were meant we would not have been in this position. What has happened? They say that most of this was taken for development work. What is the development work we have under taken? As explained the other day by the P.W.D. Minister the spillover work itself will cost more than what has been spent during all the three plan periods. It has happened like this, because there is no grip over the administration, because there is no control over finances. What has been spent has been spent freely without taking care as to what the consequences would be. I shall illustrate my point by taking the instance of the Khadi Board for which so much money was provided all these years and about which so much was said all these years without any adequate reply from the Government. Lot of money was given to this Board. This is the money for which we have stood guarantee and this is the money which we have got to pay whether it was taken as loan from the Central Government or the Khadi Commission. Added to all that, annually in the Budget we pay them nearly Rs. 10 to 12 lakhs for Establishment charges. This Khadi Board was constituted in the year 1957-58. For 3 years the Board worked and then I was inducted into it. I am glad that two gentlemen who were in the administration at that time are here. I never went and asked them 'Give me this job'. There was one respectable elder gentleman by name Sri Vaikunthabhai Metha whom I respected. He is no longer with us now. He asked me, but I said I cannot. Still I was asked to take up the Chairmanship. I went there. What happened was, on the very first day I took charge the Accounts Officer brings a cheque book and asks me to sign the cheque. I asked him: "What is this procedure?" He said, "Sir, this is the procedure that is followed in this Board. It is the Chairman that issues cheques here. It is the Chairman that gives cheques." Then I said: "This is a very strange procedure. Have you not got any rules made so far? The Board has been in existence for 3 years now? Is there no resolution of the Board?" He said "No". I was surprised at that because I had drafted the Bill and at that time the intention was that the accounts should be kept separate from those that come in there as members of the Board or Chairman of the Board. The idea was that the duty of the members and the Chairman of the Board should be only to encourage and promote the industry in the State and it should be the duty of the Accounts Officer to maintain the accounts and be responsible for its maintenance. So I told him: "It is the Accounts officer who is responsible for the maintenance of the accounts. Why do you want me to issue the cheque?" On that day only I issued a memo and told him that I am not going to issue any cheque so long as I remain Chairman as it was none of my business and that my duty was only to order him and to see that it is done in the correct manner. In the absence of rules, we have to frame our own rules for our own guidance."

1ST JULY 1967

[MR. SPEAKER in the Chair]

We saw to it that not a single pie was spent as long as I was the Chairman, without proper sanction, without the file being scrutinised and without the matter having been looked into. When I took charge the whole thing was so bad that within about 3 or 4 days I wrote to them telling them that the accounts of the Board were as bad as they could be. In fact, the accounts were not even compiled and written up-to-date. In my letter of 19th September 1960, I told them that there were a number of serious irregularities and during the period of those 3 years I passed as many as 50 Resolutions requesting them to set right things which have gone wrong. I saw every Minister in charge of the portfolio and told him that the accounts were not there and they could not be traced. I told them: 'why can't you come to our rescue and see that the whole thing is set right? In fact, the other day in the Parliament some member has stated that for the last 10 years the accounts are not there and they will be reconstructed.

SRI K. H. PATIL.—Will you kindly explain whether you have taken any salary or whether your predecessor has taken any salary and whether it was permissible under the Act and Rules?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I may say that I have not drawn any salary during the period I was there as Chairman. The Government Order is very specific that no salary will be drawn by the Chairman, and it was done at my instance. I was drawing daily allowance or whatever was allowed for travelling within limits, a Car was at my disposal and House Rent of Rs. 200 or Rs. 250 was given. I never draw any salary. But, in the case of my predecessor, after he laid down his office, an order was issued that he may be given a lumpsum salary of Rs. 27,000 though the Accountant General took objection to it. In fact, there is no provision for the salary of the Chairman of the Board in the Act. After all this was over, so far as the accounts were concerned, I saw to it that the accounts were properly written, and I can say that the accounts of my tenure of office were written because I was checking the accounts. But what happened? A friend of mine, Sri K. Mallappa, the then Industries Minister, who is no longer with us unfortunately, told me: "something has gone wrong, why can't you take action?" I told him; 'I am not a police man to take action, after all I am only a successor to the office, you are the Government who could take action and set right things'. They never did it, because I know where the shoe pinches, they are hesitant to take action, lest it may shake them and throw them to gutters. We rightly told them and showed some sample tests of accounts, but they did not take any action. Now the Chief Minister says: 'whoever he is, I will take action'. I swear he will not be able to take any action, he will be incompetent to take any action, and he cannot take any action. If things are allowed to go on like this, I do not know what happens. You want to hoodwink the public! The public knows it. I curse the day when I had to associate myself with it, But, I am quite conscious, my conscience is quite clear

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

that I tried to do my very best. Then, what happened? Sir, 15 days before I went out of office, when the Chairman of the Khadi Commission came along with the Vice-Chairman, we saw the Chief Minister. It was the only time that I saw the Chief Minister although he was in office earlier. We went there, because my Chairman wanted me. In their very presence, the Chief Minister mentioned to my face: "Dheberji, I will give you a very good Chairman next time" which implied that I am an useless or incompetent Chairman. That day I was put on my guard. If I had gone away without issuing a Press Statement, they would have conspired against me. The Chief Minister's hatred is so much against his political opponents that he could not even relish the writing of accounts and wanted discontinuance of the same. The statement I gave to the Press was more by way of self-defence, because I know by that time that I had discharged my duties. I told them things are going wrong. It is only the Accountant General, who came to my rescue, who gave a very competent Accountant, Sri Menon, to the Khadi Board. Within two months he showed where things were going wrong. Then, what happened? Sir, within a month after I went out of office, that Accountant who was doing magnificent work was unceremoniously shunted out. Through you, Sir, I may tell the whole State that if anything goes wrong in this Khadi Board, it is because of party reasons, it is because they do not want to touch their hefty man. These things are going on like this without any break.

SRI D. M. SIDDAIAH (Biligere).—Sir, I would like to answer the point made out by my friend, Sri Siddaveerappa. The Chief Minister did make a statement that not only action will be taken against those responsible, but they may be sent to Jail. Investigation is going on, and the very moment the culprits are traced out, not only action will be taken but they will be sent to Jail.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I am glad about it. But, may I bring to his notice that the very same Chief Minister has later on stated: "what can the poor chairman do, some Clerk or somebody else might have committed the mistake" ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಂದು ತೇಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. whereby the statement the Chief Minister made is modified by his subsequent statement. Sir, we as criminal lawyers know that even 24 hours delay is sufficient to create so many complications in a criminal case.

SRI S. SHIVAPPA.—Sir, the ex-Minister for Industries, late Sri K. Mallappa made a statement here: "whoever he may be, whichever power it may be, I will take action". Then, a report appeared in the Press: "who is that Minister to take action"? I do not want to mention the name of the person.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I am sorry to say all this. But, unfortunately, my name is also dragged on here. Even now I am prepared to stand any trial if they want for the whole happening during my

period provided they show even one instance where we have gone wrong the Chief Minister has been saying, "whoever he is, he may be the ex-Chairman, I take action". I can tell him: "physician heal thyself". This is how things have been going on in this administration, things have been allowed to go on, and if allowed to go on like this, may I say, Mysore State will see a day, the doom of it is coming nearer. The Chief Minister has been pleading about his weak administration; he comes and tells us how the administration is being run.

10-30 A.M.

Sir, a Press statement which I read is rather amusing. The statement is in the 'Samyukta Karnataka' published at Hubli on 24th May 1967.

ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗತಕ್ಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಾರೀಖು 24—5—67 ರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಏರದಿಯಾಗಿದೆ.

“ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮಗೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆಯೆಂದರು. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಮಗೆ ತಮ್ಮ ಮೊದಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಮರುಳಾದಂತಾಗಿದೆಯೆಂದರು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಾತನ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ತಾವು ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಬಯಸುವುದಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು.

ಅಶ್ವಾಸನೆಗಾಗಿ ಕಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ತೊಂದರೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಮರೆತಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಫೈಲುಗಳ ಕತೆ.—ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಫೈಲುಗಳು ನಿಕೃಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಮಗೇ ವಾರ ವಾರ ಕಳೆದರೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೈಲುಗಳು ಕೈಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದವರು ವ್ಯಸನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು”...ಹೀಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

This by itself is sufficient to show how incompetent is the administration. What does it mean by saying that the file cannot be had? During my time when I was in the Cabinet, nearly 4 years and 9 months there was only one occasion when one file was lost in the Secretariat. The Chief Secretary had to come down with bended knees. He apologised to the Cabinet and assured that he is trying his best to trace it. We do not know how many files have now been lost. One day or other this Government should go. That is a different matter and I am in the least bothered about it. Let not files be lost to us and let the sanctity of the files be kept and maintained because in our State we have files from the very beginning i.e., 100 or 150 years. Many important files are there. Here the Chief Minister comes and says the files are being lost. It is a matter of deep regret that he is not able to trace the files. It looks as through our friends transfer those officers in whom, probably, they have no confidence and in whom they have no interest. For instance, there was one Amildar at Hirihaar who was

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

natorious and known for his corruption. I saw the Chief Minister and told him that this man is taking even Annas. eight and Ans. Four from people and also he is not useful to the public. For that he said "ಹೌದು ನಾನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅಂತ".

Mr. SPEAKER.—Private conversations are not allowed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Then that Tahasildar was transferred to some place in Kolar. But that man refused to hand over charge. The Deputy Commissioner had to give him a wiggling to hand over charge. Still he did not hand over for one month. The Divisional Commissioner Sri Vasudeviah transferred him posting another man by name Sri Basavalingiah.

Mr. SPEAKER.—Please do not bring in names here.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Certain 'A' is transferred out and 'B' came in. But came and stayed for only two days. After enquiry it was learnt that 'A' was transferred under the orders of the Divisional Commissioner, and with regard to the transfer of 'B' orders were communicated direct from the Government. Is that the way of administration should be run? There are some other cases also more or less on the same ground.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳರು)—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದೇ ನೆಂದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ತಾಸೀಲ್ದಾರರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ತಾಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಂದು ಛಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದವರು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ವರ್ಗಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದುದರಿಂದ ಅವರ ವರ್ಗವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅತುರವಿತ್ತೋ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಛಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಯಾರು ಛಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Tahsildar 'B' was sitting in the chair for two days only. There is more instance in the same area i.e., in Davangere. There is one Sub-inspector 'A' in Davangere. He is there since last 10 years. He knows many big people. Therefore he is allowed to stay there. Is this the way the administration should be run? The Finance Minister is not here. Therefore, I am not taking up his subject concerning him only. The P.W.D. Minister said on the other day 'you must give money. If the amount is not there, what can I do', that is what he said. I should like to bring to the notice of the House that the Mysore State is a heavily taxed State in the whole of India. For that it can be seen from the authorised financial books wherein they have stated that so far as Mysore is concerned the structure of the state taxes is that it includes all the taxes that are

within the legislature competence. Therefore nothing is left over. Everything has been taxed. That is the position. It is the highest in the whole of India. Fortunately they have not taxed the air we breath, That is the only thing left over. So far as these things are concerned, the Government has not controlled its squander mania. One of the ways of augmenting our receipts is cutting down the expenditure and avoid all possible expenditure I shall take only one item. The only one item I would like to bring to your notice is about our friends, the Ministers and the salaries they are drawing; how much these gentlemen cost us to the State? Sir, please refer to page 149 in the Budget Estimates for the year 1967-68. With regard to General Administration how much our friends, these Ministers, these swelled-head do-nothings cost us? Let us find out. Here they cost us Rs. 17 lakhs 40 thousand in all put together. There are about 13 Ministers and 8 Deputy Ministers; including the Chief Minister, they are 14. That comes to about Rs. 80,000 per annum per head their establishment and their expenditure, not to speak of other perquisites like rent, free houses, vehicles and several other amenities. Sir, is it necessary and can a State like Mysore bear this heavy burden? I know there are some friends who are really doing good work. I know some who have been doing nothing. As long as the Chief Minister is there at the helm of affairs, nothing could come of it and will come of it. We are dead certain of it. Even among their group, there are competent men, deserving men who could shoulder responsibility of the office much better. The Chief Minister may say: "as long as these gentlemen are there to support me, what can you do"? I should like to tell them that your sins will visit our future generation responsibility will be on the heads of these people if they do not try to set right matters. The vicarious responsibility is also there. May I say in all humility that so long as the Chief Minister is concerned, we have tried him for the last 6 years. He is not able to deliver the goods. Unfortunately for us, he is holding two important portfolios of Industries and Agriculture, where probably he has no time and where so many things are going on. As a matter of fact, I may tell you, look at the way these offices have developed? the number of posts that have been created for every district headquarters? We have a Deputy Director of Agriculture and so many are there. Industries are regressing. The erstwhile sluggard State of Madras has developed at the rate of three factories per day; in Mysore, per one week, we could not have even one factory! But now there is a world crisis, economic crisis, in the world. What can you achieve now? At a time when you could have developed the tempo, at a time when you could have built up, you have not done anything. So many institutions have come up, industrial consortium and other things. They have not been able to do anything. Agriculture will not progress; industry will not progress. In the interest of the country and in the interest of the State, it is better the Chief Minister voluntarily berefts himself of these two portfolios and hands them over to deserving shoulders in his own group whoever they are. I do not

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

want to name them. I know there are people who can deliver goods, who can deliver better than the Chief Minister because may be for various causes he cannot do much. On the other hand, the longer the delay, the greater will be the harm to the State if he is allowed to continue or if he holds these two portfolios. Therefore, in the interest of the State, I am requesting him not to be shouldered with the responsibility of these two portfolios. Sir, one point more. The other day we saw all this pomp and pageantry of the Police people trying to go round on 26th instant. Much has been said about it. I do not want to say anything more. I know the policemen because I worked with them.

SRI S. NIJALINGAPPA.—You had a lot of personal experience !

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Yes, because I know what they are, I may tell you, if you allow them to function in their own way, they will do it much better. Any man in your position could have managed that situation with about 25 or 50 policemen. It did not deserve all this parade, going on in the street, creating a kind of fear complex in the minds of the people. I would request the Food Minister to utilise this huge force in order to drag out the blackmarketeers, those suckers of the blood of human beings in the State and more particularly in Bangalore. Take the question of law and order. What is the position ? I have brought it to their notice the other day. A scheduled Bank is swindled by a man to the tune of Rs. 2 lakhs. I do not know whether I am right in mentioning the name. They gave a complaint in the month of March stating that A has swindled them, that A is an agent for selling one of the Government products, saying that would sell their Government products; he borrowed money on forged lorry receipts and that Bank gave a complaint in the month of March 1967. Up to this day, no action has been taken. When the Bank authorities go on requesting the people, they say what can we do? we have instructions from above not to touch that man. Is that the way the administration should be run? I would like to tell them the awkward position of the Bank. If a charge-sheet is placed or if some action is taken, their amount is insured and they will get their money from the Insurance Company. But until some action is taken and unless there is a *prima facie* case that the bank has been cheated and the purpose for which the amount has been insured has been served, the insurance people will not pay them money. The insurance people tell the bank what can we do, there is no *prima facie* case of cheating. This is how the real culprits are screened by the Government. If it is their kith and kin or if they are persons in whom they are interested, law does not come into the picture. If there are others in whom they carry vengeance, vendetta, then the law comes like a clown and try to catch hold of the people. This administration has proved its utter worthlessness. It cannot be allowed to continue. I know the Chief Minister will brush aside and say 'manda mathigalu' The other day a member said ಮಂಜುಳ

ಕಾಯಿ ತಲೆಯೊಳಗೆ ನಿಂಜೆತಣ್ಣಿನ ಬೀಜದಷ್ಟು ಮೊದಲು ಇವರಿಗೆ ಇದೆ. For all the misdeeds of this administration, not only the Chief Minister, but friend on the other side who blindly support him will also be held responsible

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರನ್ನು ಬಚ್ಚಿಬರೆ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಿ ಸಿದಾಗ, ತಾವು ಪೊಲೀಸರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some allegation against some previous administration is made.

Mr. SPEAKER.—That is all old and ancient history.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He revels in it. Because Chief Minister is your master, you are saying that to flatter him and to please him.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

Mr. SPEAKER.—Members are coming to me and saying that they are desirous of participating in the Debate. Monday was till now reserved for reply by the Ministers and for clarifications. If members are not to be given chance, I cannot help it. They must wait for their chances on the Demands. But on the other hand, if we use the time to the maximum extent possible by allowing maximum number of members to participate, we can try. May I reduce the time for everybody to 10 minutes? What time is required for the Government to reply?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Two hours, Sir.

Mr. SPEAKER.—On Monday at 3 O' clock reply will begin.

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—My submission to the Hon'ble Speaker is that in view of more time being taken for Question Hour, the rights and privileges of the members to participate in the debate have been curtailed. At the same time the number of members of the Opposition Party is about 89. This is only a unique opportunity to speak on the budget. So, in all fairness, one more day may be given for debate and the Ministers may reply on Tuesday afternoon at 3 O' clock. So, the whole of Monday and half a day on Tuesday may be given for discussion. The Hon'ble Speaker is suggesting a time-limit of 10 minutes. I heard you to say that the time would be reduced to ten minutes. I do not think it is correct Sir, because some of the Members have spoken at length and similarly other members have the right to speak for the same length of time.

Mr. SPEAKER.—Who allowed it? Members standing and insisting, 'we will sacrifice, from our time'. and 'He may be given more time'.

Sri AZEEZ SAIT.—I am not throwing any allegation against you. Rightly or wrongly, some Members have spoken at length. The other Members are not inferior. And therefore as far as possible equal time may be given to others and no discrimination need be made in this matter. I request that the time should not be reduced.

I also say that we have got to sit here and wait for days and days for an opportunity. It would be better if we are intimated earlier in

(SRI AZEEZ SAIT)

the day whether we stand a chance. That would facilitate. Otherwise we will have to be sitting here anxiously waiting for the chance. “ಕೆಂ ಕಾದಂತೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ.”

Mr. SPEAKER.—My friend is more angry than happy. I will accept one or two propositions made by him. One is, right or wrong it should be equally applied. I will say that the time taken by agreement among the Party Members,—compelling the speaker, asking him to give more time to a particular member, at whose cost? It should be naturally at the expense of other members? 107 minutes for one Member!

Sri AZEEZ SAIT.—It is not my fault.

Mr. SPEAKER.—If people of your party say that, I will have to set off that time against the time allotted to that party.

Sri K. H. PATIL.—If it is in the interest of the public to allow one more day for discussion of the Budget, should we not appeal to you Sir, to extend the time for discussion by one more day? This is the only occasion for Members who are newly elected to ventilate their views on the Budget and state their local grievances. If this time is curtailed, it will not serve any real purpose in a democratic manner.

Mr. SPEAKER.—Now I will understand the real democratic spirit to the extent possible. I have always tried in the past and I will continue to help members. They must have patience, to hear me. What I was going to say was, five days that are generally allowed for discussion has already been exceeded by three days. We have spent some time on the Vote on Account. Even then the extension of time that is already there will expire on Monday. Even now my suggestion is, if Members are willing to sit in the afternoon, another half-a-dozen members may participate.

AN Hon'ble MEMBER.—Yes Sir, Yes Sir.

Mr. SPEAKER.—Whose duty is it to make these arrangements? Should I spend the time of the House in settling these matters. Why are the Whips silent on this matter? I suggest that the Whips may retire and agree on something and tell me which arrangement we should follow. Meantime Sri Chikke Gowda will speak. He will take only fifteen minutes and not more.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1967-68ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದಳತೆ

ಇರಾಖೆಗು ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿತಪ್ಪೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ 10 ಭಾಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಶಾಖಾನೀಯವಾದುದು. ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಶೇಕಡ 10 ಭಾಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಕಥೆಗಳಿಗೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಿವಿಷನ್ ರೆವರು, ಸಬ-ಡಿವಿಷನ್ ರೆವರು ಆಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಡಿವಿಷನ್ ಕಮೀಷನ್‌ರ ಆಫೀಸ್, ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನ್‌ರ ಆಫೀಸ್ ಬರೀ ಪ್ರೋನ್ಸ್ ಆಫೀಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ 6-7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಹೊಸವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಹೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಈಗ ಏನು ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ್ಯೆ ಅವಿಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಡಳಿತ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅದರಿಂದ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

11.00 A.M.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಏನಿವೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕಾಗದಗಳ ವಿಳೇವಾರಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಇಂತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಪ್ರಾಸಿದ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಗಿಯಾದ ನಿರ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಕಾಂಟ್ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ ವಗೈರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪುವವತ್ತುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರೊಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹೇಳಿಕಾಗೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪುವವತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಗಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪುವವತ್ತುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು ಬಂಡಿತ. ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೇ

(ಶ್ರೀ ಎಫ. ಚಕ್ರಗೌಡ)

ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ದಾಖಲೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೀಡ್ ಫಾರಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗಾರ್ನಿ ಮೆಂಟ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ ಚರರ್ ಫಾರಮ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ 1961-62ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಕಾಂಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಕಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕ್ರಮನಾಶಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮನಾಶಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಒಂದಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಧಾರವಾರ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ರೀತಿ ಮಿತಿಯುರ ಸ್ಟ್ರೇಯಿಂಗ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೂ ಏರಿಯರ್ ಸ್ಟ್ರೇಯಿಂಗ್ ತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ರೈತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ ಆಗ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡ ಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆಮಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 1965-66 ರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವ ರನ್ನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ 4 ಆಂಶ ಬೆಳೆಗಿಂತ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ರೆಮಿನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವರದಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಗೆ ಕಾಂಪ್ ಕಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಹತ್ತಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 65-66ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ರೆಮಿನ್ಯೂನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್‌ಜಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಕರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರೆಮಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚುಮರು ಕಂದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಎಕ್ಸೈಜು ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಪಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್, ಪೊಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್, ಮತ್ತು ರಾಂಗ್ ಟರ್ಮ ರೋಸು ಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ತಿವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈಗಿನ ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರಗಮನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಆಹಾರಾಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಕೊಡಬೇಕು. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್, ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬೆಳೆಯುವವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ ಏನೂ ಒಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 3-4 ಕೆ.ಜಿ

ಗಳ ರೇಷ್ಮೆಯಗೂಡನ್ನು ಮಾರಿದರೆ 50 ತೂಕಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯು ವವರಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಫ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ವದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಏನಾಯಿತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಮ್ಯುಚ್ಛೇಷನ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದವರು ಕೇವಲ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಬೇಕಷ್ಟೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಅಥವಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಸಮ್ಮತಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಈ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕೋಡಿಕರಲದ್ದಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಯಲ್ಲಿ ಐ.ವಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ಸರ್ವೆಯರುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಶಾಖೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಅೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ವೇಲರಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣವೂ ಸಹ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಡೀರ್ಲಿಫ್‌ಥಾರ್, ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಿಲ್ ಒವರ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ 4-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಈಗ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ತೂಟು ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಕೋಡಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೇ ಇರುವಾಗ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಸ್ಪಿಲ್ ಒವರ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ರಿವೈಜ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳೆಯ ರೇಜಿಗೂ ಹೊಸರೇಜಿಗೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರೈಸುವವರೆಗೂ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಆಹಾರದ ಅಥಾವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕರ್ ಇಲಾಖೆಯು ಎಷ್ಟಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೆಡಿಕರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವೇಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೆಡಿಕರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ)

ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಂದ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಪೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹುಣುಪುಹಾಕಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸೀಟಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿವಿಧ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಡಿ ಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬಗ್ಗೆ ಇವೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ನೋಡಿದರೆ 10-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಿಯಿಂದ ಬಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ನ್ನಲ್ಲ ಬಗ್ಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 40-50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕ್ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಸೀಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿ ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಿ. ಯು.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದರೇ ಅವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸ ಪಿ. ಯು. ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ರೈತಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದು ತುಂದಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 47 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಂಬರು ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇರಾಬೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟದ್ದು ಹಿತಗಳು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಇರಾಬೆ ಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗಿಂತ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಸಹಕಾರ ಇರಾಬೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಧಿಂದ ರಿವರ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಸಿಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆವಳಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಜವಾ ಬ್ದಾರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಸ್ತೆ, ಬಾವಿ, ಪಾತಶಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವ ವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಅಫೀಸರು, ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕರು, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್, ಅಫೀಸರು, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಅಫೀಸರು, ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಅಫೀಸರುಗಳೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಬೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿ ಶ್ರೀವಾನ್ ನಿಧಿವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಯಾರು ಜೇರ್ಮನರಾಗಿ ಅದಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜೇರ್ಮನರಾಗಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Democracy is only for congress people." ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ

ಅಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಲಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್.—(ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸತಕ್ಕ ವಿಮ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಈ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತು ಮಂತ್ರಿ ಮುರ್ಫಿ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ನಾವು ವಿಮ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟಾಗ ಬಹುದು ಎನ್ನುವಂಥಾ ಅಂದಾಜನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂದಾಜು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹಣದ ಕೊರತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧನ ಸಹಾಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 34 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹುದು ಎಂದು ಹಣವು ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಧನ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಇವೆ. ಜನತೆ ಏನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಈ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಡ್ತಿಟ್ಟು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಾರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ನುಖ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಾಧಾನ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ನಮಗೆ ನುಖ ಸಿಕ್ಕುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೂ ಕೂಡ ಬಿಡಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಪಾನ ಪ್ರತಿಯಿಂಥದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಇದರ ನಿಲುವು ಏನೇ ಇದ್ದರೂಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಪಾನ ಪ್ರತಿಯಿಂಥವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯು ಪಾನ ಪ್ರತಿಯಿಂಥದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಯು ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪುಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ಚಟ ಇದೆವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳದ ಎದುರಿಗೆ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ನೀತಿಯು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೂಲು ಮುಂದುಗಡೆ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಕೂಡದು. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ಯ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹಣ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕುಡಿಯುವ ಚಟ ಇದ್ದವರು ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಕಾನೂನು ಸದಲಿಸಿದರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್)

ಅದರ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರಳವಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿ ಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಭಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದು ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಚಾರವಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಾಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದು ಬೇಕಾದರೂ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾನೂನುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವವರು ನಾವು. ನಾವು ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯ ಇಂದು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬ್ಯಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ, ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 26ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಪವಾಸ ಇವು ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಜನರು ಸುಖದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಜೆಟ್ಟು ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟು ಇದೆ. ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಗತಿ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಮೊಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸಿಕ್ವೆಡೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಂದಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಫಾರ್ಮ್ ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಮುಷಿನರಿ ತರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ಎದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಹ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವೀ ಜನರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನರ ಪ್ರಭಾವದ ಮೂಲಕ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲದವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ದಿಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫೀಸು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳೆದ 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡ ಅಗಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈಗ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಆಫೀಸು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

11-30 A.M.

ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ದುಡ್ಡು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವಂಥದನ್ನು ನಾವು ನೋಡ

ಬಹುದು. ಹುಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆ. ಎಂ. ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವಾಲ್ವಾಂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರೆಡ್ ಹಾಸ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಆ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಯಾರೂ ಬರಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಡ್ ಹಾಸ್ ಕಟ್ಟಿದ ಇರುವುದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಯಂತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಯಂತ್ರ ನಿರಾಪಯೋಗಿ ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಪಾಠ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಿವ್ಯಕ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ತಂದುಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸೋಣ. ದುಡ್ಡು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಯಂತ್ರವೇನಿದೆ, ಅದು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅವು ಕೆಳಗಿನ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಒಂದು ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಂಥ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೇಕು, ಎಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಲ ಇಷ್ಟು ದಾಖಲೆ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲದಂತೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬಂದಾಗ ಇಷ್ಟು ದಾಖಲೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಡುವಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾ ಸಿದ್ದರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಜನ. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಲಕ್ಷ್ಯ, ತಯಾರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗದೆ ಹೊರತು ಏನೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿನಿ ನನ್ನ ಧಾಪಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಿಂಜವಾಳ).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ತುಂಬ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶುರುವಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಯಿದೆ, ಕಾನೂನು, ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಮಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗರು ರಿರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಆರು ವರ್ಷದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಯಮವನ್ನು ರಿರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗನಿಗೂ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ, ಇತರ ಉಪಯೋಗಗಳು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ).

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು, ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪೆಚ್ಚುಪನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರು-ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು-ಬೊಂಬಾಯಿ ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಾಗಬಾರದು, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗರು ಬೆಳೆದಂಥ ಆಕಾರ, ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಪೇಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರೋಡ್ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿಯೂ 100-125 ಮೈಲಿ ಇಂಥ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಕಗಳೂ, ಮೋರಿಗಳೂ ಒಂದೂ ಆಗದೆ ಆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿವೆ. ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ಪೇಟೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಅವಶ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಬಾಕಿ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೋರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ವೆಟ್ ಡ್ಯಾಂ ಮುಂತಾದುವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಿವೆ, ಅಂದಾಜಾಗಿ ೧-6 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅವಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮಕಟ್ಟು ಸ್ಥಳವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ಬೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವೆಟ್ ಡ್ಯಾಂ ಮತ್ತು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಲೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ೧ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನಥಿ ನೆಡದಾಗ 25 ಎಚ್.ಪಿ. ಪಂಪು ಹಾಕಿ ಹೊಳೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬೇಗ ಬದಗಿಸಬಹುದು, ವೆಟ್ ಡ್ಯಾಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕು, ಪಂಪುಪಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ, ಕೂಡಲೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಒಂದನೆ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಾರ್ಚ್ ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವವರೊಬ್ಬರು, ಸಾಲ ಕೊಡುವವರೊಬ್ಬರು ಹೀಗಿದೆ. ಫೈನರ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವವರೊಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮಾರ್ಚ್ ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಫೈನರ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಚೆಕ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ 50 ಇಂದ ಈ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಣ್ಣು ಕೆಲಸ ವಿರುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿವರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಫೈನರ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ನೋಟೀಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರೇ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಅವರೇ ಫೈನರ್ ಆಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಿಯದು. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು.

ಇದನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ ಅಫೀಸು ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೂ ನಂಬಂಧವಿದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಆದ್ದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ 25 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ, ಅಪೂರ್ವ ಬರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಎರ್ರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವಲ್ಯೂಶನ್ ಆದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹೋಗಿಬರಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೆವಲ್ಯೂಶನ್ ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲ ನವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಜನರು ಬಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬೇಕು, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಸರಕಾರ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, 1961 ರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನೋಟೀಸು ಇಷ್ಟೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೊರತು ಸರಕಾರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒತ್ತುಪರಿಣಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ನೋಡಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಮನೆ ಮುಂದಿರುವ ಗಿಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮನೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪಂಪುಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸಾಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಂಟೆನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾನೂನಿದೆ. ಬಡ ರೈತ ತನಗೆ ಕೊಡುವ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಪೇರೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವಿರುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಬೇಸರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ರಾಜ್ಯ ಪತನವಾದವರು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆಗದ ಕೆಲಸ ಎರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಬಂಜವಾಳ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ನಲ್ಲರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 9 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಪ್ರಮುಖರು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು, ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿನಂತಿಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಷಯ ಬಡ್ಡಿಯೇನಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಬಡ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ)

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂದಾ ಕಚ್ಚಾಟ ಇದೆ. ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಏನು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೌತ್ ಕನರಾ ಜನರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೂರು ಇನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿನುವ ಭೂಮಿಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷ ನೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎರೋಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I had made a suggestion to the House that as large number of members are desirous of participating in the debate we might sit in the afternoon.

Sri D. M. SIDDIAH (Biligere).—Sir, the Opposition gave all the time to Sri Channabasappa. As many members are anxious to go home, it would be difficult to sit in the afternoon.

Mr. SPEAKER.—Then, I would suggest that members should not insist upon quorum and the entire personnel of the Cabinet being present. After all, members wanted to participate in the debate.

Sri B. D. JATTI (Minister for Food and Civil Supplies).—Those who have not participated can be allowed to participate on Demands so that we can distribute the time.

Sri S. D. KOTHAVALA.—The time should be divided and it should be the business of the leaders of both sides to distribute the time.

Mr. SPEAKER.—I think the Opposition has taken much more time than the Congress.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ನಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅವರೇ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು; ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Evidently, members are desirous of going home. We will sit an hour more on Monday evening and on Tuesday we will assemble at 12 O'clock instead of 1 P. M. so that we may have an hour more on Tuesday also. We will have time till 4 O'Clock on Monday for Debate, and two hours for reply and we will have two hours for clarifications and all that. The Whips must agree to this, and help me. If the Whips do not help me, I am going to ignore them and I will become the Dictator.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We will welcome that day when you become a dictator.

Sri B. D. JATTI.—Sir, if the reply is allowed to be started at 3 O'Clock, it will be convenient.

Mr. SPEAKER.—I cannot change the Agenda which has already been issued. We must think always in right time, not after the Train has left.

We may drop the Question Hour on Monday, but I have included it on the Agenda.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—With the consent of the House, you can change it.

Mr. SPEAKER.—We shall see when we reassemble on that day. We will sit till Seven on Monday.

Sri R. N. LAKSHMI PATHI (Gowribidnur).—Let the reply by the Minister be on Tuesday and Monday be utilised for discussion.

Mr. SPEAKER.—Today, we will sit till one O'Clock. I now call upon Sri Digambara Rao to speak.

12-00 NOON.

Sri DIGAMBARA RAO BALWANT RAO (Aland).—Mr Speaker Sir, the budget that is presented to this House by the Finance Minister, I feel is not a budget of common man and it is a budget which does not give any relief to the poor. It is a budget on the same old pattern. The Congress Government has not taken any lesson at all. The budget they have prepared is not a socialistic budget. The Congress Government could have risen to the occasion. This has not been done. Some revolutionary changes could have been brought under this budget that is presented to this House. With these comments I will take up the first and the foremost problem i. e., the closure of the M. S. K Mills in our District. This is a very sad affair. This mill was taken over in the year 1963. This mill was started during 1884 with only Rs. 5 lakhs capital. In 1950 it grew into a giant with a share capital rising as high as Rs. 71.16 lakhs and a capital surplus of Rs. 1.60 crores. Later on it began losing and it was closed on 12th December 1962 and the reasons for that are the machinery was not modernised, the profit was not realised by the share-holders and with the result the Government took over charge of management. As a matter of fact there was a report of undaram and it was by-passed and that report said that the management should not have been taken by the Government. In spite of that, in order to help the important share-holders who had 51 per cent of the share capital in that Mill, the management was taken over with the understanding that 17 per cent of the shares will be given back and four Directors should be in charge and one Senior I. A. S. many was appointed as the Managing Director. But again improvements to the tune of 1.50 crores was made. But every year there was loss with the result the Mills were closed on 29th June and 3000 workers and 13000 dependents have been driven to starvation. I

(SRI DIGAMBARA RAO BALAWANT RAO)

have received a telegram. The Chief Minister and so many members of this House have received telegrams from Gulbarga. The telegram says that 'we would like to bring to your notice that this Government managed Mill has been closed down on 29th June. 3,000 workers are out of employment. All these 3000 and 13 thousand dependents are in starvation. Kindly inform the Government our plight and also to the House and see that the Mill is re-opened. This telegram has been sent by the Secretary, Trade Union Action Committee. May I submit that the working of the Government industrial undertakings are concerned, is not satisfactory. It appears the Government is not making sincere efforts in running the industrial undertakings. This fact is also seen from the records that are available. The working of the undertakings that have been taken over by Government are running under loss. As far as the M. S. K. Mills are concerned, I can say that it is closed only because of the interest that Government is having to safeguard the shareholders and also the Managing Directors and others who were in charge and who were not able to manage the affairs properly.

Mr. SPEAKER.—I made enquiries and came to know that the Agenda has not been issued yet. Let us sit at 12 O'clock tomorrow and close at 6 P. M. because we have another function.

Sri DIGAMBARA RAO BALWANT RAO.—The loss that was incurred in this Mill is to the tune of one crore 27 lakhs. It is due to the lack of co-ordination in the management and heavy corruption that took place in the Mills after it was taken over by Government. I would also submit that the Chief Minister when he had been there on the eve of election, had promised that the M. S. K. Mills will not be closed. I would request the Chief Minister that he should fulfil his promise and that promise should not go only as an election stunt because this is a question of life and death of 15 thousand workers.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, there is nobody in the Treasury Bench.

Mr. SPEAKER.—The Leader of the Opposition should look deep and he will find Mr. Boraiah, sitting there.

Sri DIGAMBARA RAO BALAWANT RAO.—As far as the industrial concerns of Government which have been taken over by Government they are all running in loss. It appears that the Government is not sincere about its efforts as far as the industrial undertaking are concerned and it is as if the Government wants a bad reputation to industrial undertakings and they want to bring these undertakings under disrepute.

Now, I will come down to other points. As far as agriculture is concerned, though 18 years have passed, it is very sorry to find that only 8 to 9 per cent of our agriculture is under irrigation. As far as our Hyderabad Karnatak area is concerned, I think the irrigated land is even below this. But in spite of that, though 10 years have passed,

under the new Mysore State, no efforts are made by the Government to improve irrigation in the old Hyderabad area. The same old well irrigation is there. No pumpsets on large scale are provided as it is done in Mysore area. Though there are large holdings, still they are all dry areas and there is no improvement in agriculture in our area. Now, as far as Upper Krishna Project is concerned, I think it is not yet taken up and no substantial work is done in this regard. Regarding Land Reforms Act, I may say that it has become a farce because still we find there are large holdings even to the extent of 150 or 200 acres in many of the families. The actual tiller of the land is not benefited and the land is directly or indirectly in the possession of the land-owner or in the name of his wife and children and no attention is paid towards this by the Government. That is why I say it has affected production. Regarding power, though huge amounts are spent, the progress made regarding supply of power is very slow. In our parts, the supply of power has been faulty. We find corruption rampant there. As far as rural electrification is concerned, we find faulty work is done. Cement that is to be used is not being used for erection of poles. Only those villages are electrified where Congress has got a say or where Congress people want that electrification must take place. Particularly we found that at the time of elections, it was used for party ends. Now, as far as co-operation is concerned, I can say that the concept of co-operatives has become a curse rather than a thing of utility because we have found today that all the co-operative societies, whether it is whole-sale co-operative societies or marketing co-operative societies or large scale co-operative societies or weavers' co-operative societies, they have all become rackets of black-marketeers. That is what is happening under the aegis of Congress MLAs and their leaders and that is how the co-operatives have not been able to solve the urgent needs of the people and the immediate requirement of the population. Regarding law and order and check-posts, I can say that so far as check-posts in Maharashtra border are concerned, they are not alert. I have said in the District Food Advisory Committee meeting when the Hon'ble Food Minister was present, that as long as check-posts do not become alert and as long as the lorries that are taking foodstuffs to Maharashtra borders are not checked by the Police, the purpose of regular supply of jawar and other commodities will be frustrated. I do not know whether any efforts are made and whether any measures are taken against the law-breakers in this respect.

Now, coming to land revenue, I may submit that land revenue must be abolished forthwith. It has been done in Bihar; it has been done in U.P. I may submit that as it has been done in U.P. agricultural income tax on an income above Rs. 3,600 may be imposed here also. The fact that it has been feared by the members of the Treasury Benches that it may give rise to corruption is not an excuse. That shows that the Treasury Benches have no hold on the services. It is a very sad commentary on the functioning of democracy. If the

(SRI DIGAMBARA RAO BALAWANTA RAO)

services are made to effectively function, I think that agricultural income tax will be a very good source of income and it can not only supplement the loss caused by abolition of land revenue to the tune of Rs. 8 to Rs. 9 crores, but it will also add something more than that. So, I do not hesitate to suggest that land revenue which is outdated and remnant of feudal system must be done away with immediately.

Sri S. D. KOTHAVALA.—What would be the impact of Land Reforms Act upon the so-called Agricultural Income Tax, where holdings will be small and partition will be anticipated?

Sri DIGAMBARA RAO BALAWANTA RAO.—In that case I have to submit in cases of irrigated land, I have seen some parts in the old Mysore area where even in 4 or 5 acres, thousands of rupees worth of crops are grown. If the income is more than Rs. 3,600, income tax can be imposed. So, that is no ground.

Sri S. D. KOTHAVALA.—Net income.

Sri DIGAMBARA RAO BALAWANTA RAO.—Crop worth Rs. 20,000 to Rs. 30,000 is raised there. So, income tax can be levied. Regarding prohibition, the very fact that prohibition has not been implemented properly by the party in power had resulted in the ridicule of the whole concept of prohibition. So, my suggestion is instead of such a prohibition, it is better that such prohibition is done away with and more revenue added. The budget that has been presented before this House is not at all progressive and so I do not agree with the provisions made in that Budget.

† **Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).**—Mr. Speaker, I rise to welcome the budget proposals that have been placed before this august House. While so doing, I would like to make a few observations. The budget proposals are characterised by dynamism, courage and farsightedness inasmuch as the Finance Minister has presented a balanced budget, not merely a balanced budget, but it is a budget which is rational. It is tax free also. Therefore, he deserves our hearty congratulations. When neighbouring States like Madras and other States in the North like Calcutta are imposing heavy taxes and are coming forward with deficit budgets to the extent of Rs. 30 crores or Rs. 10 crores, it is a happy augury that our Government has come forward with this tax free balanced budget. With regard to a few schemes and the activities that have been referred to by the Finance Minister during the course of the Budget, I would like to say a few words. With regard to the food situation in the State, I am glad that our Food Minister has been handling the problem very well at a time when the State is faced with difficulties. But all the same, it is very necessary that the food that is grown here and the food that we get from the Centre should be pooled properly and distributed among those who are in need. Though distribution, it is being said, is done through the societies, it is not done so always. Private merchants also are

employed to a great extent though taluk marketing societies, agricultural societies and service co-operative societies are prepared to come forward and take up the question of distribution of foodgrains.

So much so, there is a lot of blackmarketing in this sphere, Sir. For example, in Kolar District, Malur Taluk, from which place I come, societies are prepared to come forward to take up the responsibility of food distribution. But unfortunately, merchants are employed and as a consequence, there is a lot of blackmarketing. Therefore, I suggest to the Government that wherever societies are prepared to take up the responsibility of distribution of food, they should be entrusted in preference to the merchants or other agencies.

With regard to Grow More Food campaign I am glad Government are giving top priority to agricultural production. But from the statements they are making and from the way they are going, it appears as though minor irrigation programme is not given sufficient importance inasmuch as, though even the Asst. Engineers had been empowered earlier, some months ago to sanction works estimated to cost Rs. 3,000, now not even the Chief Engineer can sanction works estimated to cost even Rs. 5 if it is a new work. Government have asked the Engineers to prepare estimates and send them to the Government and there is a lot of centralisation. I wish there was decentralisation and several unnecessary stages eliminated and the engineers are given the power to go ahead with the necessary works.

One point that is made out again and again by the Hon'ble Minister for Public Works is, that there are no sufficient finances for minor irrigation, major irrigation and medium irrigation in the State. In this connection I would like to suggest that a finance corporation for irrigation may be set up in the State both for minor irrigation and major irrigation, so much so, this corporation may raise debentures just as the Land Development Bank is raising debentures, now and then. I see often the Chief Minister and the Minister for Irrigation requesting for the co-operation of the public to come forward with loans, etc. But unless there is an agency to collect money and raise debentures for the necessary purpose, there cannot be a definite co-operative and co-ordinated programme in this connection. Therefore Sir, in addition to the money that the State can put forward and the money that can be made available through the Central Government, the public can be called upon now and then through debentures to invest their funds in this Irrigation Finance Corporation both for the purpose of co-ordinated minor irrigation works and major and medium irrigation works and sufficient funds be made available for the carrying out of these minor irrigation works.

Minor irrigation works are of two kinds—tank works and irrigation well works and in the old Mysore area, specially the scarcity districts like, Bangalore, Kolar, Tumkur and Chitaldurg districts, they have about 35,000 tanks. These tanks require restoration and minor repairs and for want of repairs and restoration, there is much damage caused

(SRI H. C. LINGA REDDY)

in the way of grow more food. At the time of the first, second and third Plan periods, there was no dearth for funds and they could have been easily taken up at that time. Now in the Fourth Plan period, when the plan funds are doubled, trebled and quadrupled, if the Government were to say that there is no money for minor irrigation, I do not know how the Government would be in a position to increase the percentage of irrigation. We are all aware the percentage of irrigation in our State is as low as 8 per cent while in Madras and Andhra Pradesh, it is 25 per cent and 45 per cent; and if we have to reach the All-India Irrigation average of 25, I do not know how long it will take. Therefore it is better that funds are made available for the carrying out of these minor irrigation works.

Again there is a programme of irrigation wells. Formerly, the taluka boards and the revenue agency were distributing irrigation well loans and the work was going on very expeditiously. But now this programme has been entrusted to the State Land Development Bank at Bangalore. People from the several districts and taluks of Bidar, Raichur and Gulbarga should come all the way to this Bank to answer their queries and questions which are so frequently raised and it is so difficult. Either the irrigation well programme has to be entrusted to the revenue agency or to the taluka boards as early as possible in the interest of expeditious disposal of irrigation loans. The work of the State Land Development Bank has to be decentralised. This programme could be entrusted to the District Central Co-operative Bank at the District level which are dealing with cash credit, medium finance, etc. If all the ground work is done properly at the taluk and district level and papers come up only for sanction to the State Land Development Bank, it would greatly facilitate expeditious disposal on the one hand and it would save the rural people a good lot of time and energy which they easily devote to agriculture. There is a big mess at the Land Development Bank. They say it is due to inadequate staff and papers are so many. Even after queries are raised, they take 2-3 months to send up papers to concerned quarters. The people in the taluks and villages are feeling a lot of inconvenience if they have to come again and again to the State headquarters here. Therefore, it is high time that the Land Development work is decentralised at this level and work is distributed at the district level and taluk level in the proper manner in the interest of the agricultural population so that one lakh and odd irrigation wells that is programmed and contemplated by the Government under the Fourth Plan may be pushed through successfully and expeditiously.

12-30 P.M.

With regard to the Grow More Food Campaign and the food problem, I suggest that we should have a State budget for food, I

believe the Central Government has already thought of a national food budget. In our State also, if we have a State food budget, we will know where we stand, whether deficit or surplus; we will know our position with regard to the production of several foodgrains; we will be able know whether we have to get the foodgrains from outside. From that point of view, it is better to prepare every year a food budget, just as we prepare the finance budget, at the State level and place it before the members so that they may offer their comments.

Again, we are not paying a remunerative price to our ryots. There is lot of disparity between the price of procurement and the price at which the food grains are available in the market. For example, while *dodda paddy* is sold at Rs. 80-81 per quintal in the open market, it is procured at Rs. 44 per quintal. *Sanna paddy* is procured at Rs. 50 but it is available in the open market at Rs. 85. Ragi is available in the open market at Rs. 200 per quintal; it is procured at Rs. 90. Therefore, our ryots suffer a good deal. We are not giving our ryots a remunerative price. It is very necessary that we should give a remunerative price to the ryots because there is vast margin of difference between the procurement price and the market price.

There is lot of harassment with regard to procurement also, to the small growers. Therefore, the small holders have to be exempted from procurement. Even those who grow foodgrains in half acre and one acre levied, irrespective of the fact whether the foodgrains grown by them is surplus or not, whether it is sufficient for them or not. They are asked to surrender a portion of their crop. So, the small growers have been made to suffer on this account. There are cases where procurement notices are issued to these unfortunate ryots even though they have not grown sufficiently for themselves. On account of heavy rains last year, there are areas where the ryots suffered very much; and they did not raise sufficient crops for their own consumption; yet they have received notices to surrender foodgrains which, they have not grown at all. They are not in a position to surrender anything because they have not grown enough for themselves. Therefore, it is very necessary that the small holders have to be exempted from this procurement operation and not asked to surrender anything.

With regard to the abolition of land revenue, Government have stated that they are abolishing land revenue in its present form. It means that they will bring it in some other form. If they had given a firm opinion, we would have been in a position to know whether it would be abolished or not. In any event, it is better that those ryots who are having small holdings, say 10 acres of land should be exempted from land revenue. Those who are paying land revenue of Rs. 10 and below should be exempted from it. It should not be brought in any other form. Let the bigger landlords be made to pay the land revenue.

One more word about famine relief. I am glad Government have been evincing very keen and great interest with regard to permanent famine relief. Especially our Chief Minister is taking very keen

(SRI A. C. LINGA REDDY)

interest in it, along with the Andhra Chief Minister and other Chief Ministers. I wish some programme had been adumbrated and some plan had been included in our 450 crore IV Year Plan with firm programmes so that there may be permanent eradication of famine.

With these few words, I welcome the Budget proposals.

Sri C. AMARE GOWDA (Sindhnoor).—Sir, Hon'ble members have spoken regarding the nature and character of the Budget and have expressed their opinion whether it is socialistic or capitalistic. Whatever it may be, since we emerged as an independent nation, every paper, party and individual has been crying for self-sufficiency. Importance is laid on each State to attaining self-sufficiency which, in effect, means the attainment of self-sufficiency by the whole country. In this, the greatest stress was laid on self-sufficiency in food. The recent U.A.R.-Israel war has re-emphasised the grave need for attaining self-sufficiency not only in food but in every thing which all Independent nation requires. Otherwise you cannot survive. In spite of the frequent speeches of the Ministers of the State, and in spite of the whole machinery of propaganda, and in spite of efforts made through papers and periodicals to step up food production, much is not done and we feel ashamed. When we compare this State with the petty States of the East European countries which were smashed in the Second World War, we look very small. In those countries, every factory, scientist, technician and able worker was destroyed. But see how again within a short period, they were able to attain self-sufficiency. Not only that. They are giving in *dharma* to our country. But the Birlas and Tatas say that the countries in East Europe are totalitarian States and we in India are in a democratic state, and so cannot compare ourselves with those States. For a moment, I must recall the rule of the Czar in Russia in 1905. The peaceful citizens of Russia went with a petition to him to beg for bread. Similarly, our people in the State went begging for food; some people begged for Jolada *rotti* and ragi *mudde*. Some people gave vent to the aspirations of the citizens of Bangalore protesting against the supersession of Corporation. They were beaten and harassed; and arrested. The only difference between the treatment of the Czar of Russia and our State Government is: whereas the Czar gave bullet in place of bread, our Government gave lathi charge. But, let them beware that the day would not be far off when it will be rehearsed on them; it will surely recoil on them.

Whatever it may be, was the budget sanctioned so far properly utilised? I will give an allegory. A father gives his child Rs. 10 to 15 and sends him to the market to make certain purchases and bring the articles. The child gambles away the whole money and says it was lost. Every day he pleads the same lame excuse before his father who forgives him for some time. In the same way, we can also excuse the Government once, twice, thrice. When we have come to know that

this money of the public is being gambled away by the present Congress Government, can we sanction this budget? This is the question now. For supporting my stand, I am giving a few instances from the Audit Report to show how criminally public money is spent. Sir, they sanctioned some amount for afforestation. The work was done. Their statement is, none of the seedling plants survived because the area was barren and therefore no vegetation could be started. This is the fate of public money. They did not foresee these things; they did not examine the land where they tried the plantation. What a pity! This is the criminal way in which our friends are spending public money.

In Raichur district they wanted to develop more than 5 lakhs of acres of land; they gave water in 1953. But the report was, they were only able to develop 80,000 acres. The amount spent for the development of that land could have been more usefully spent. From where does that money come? What the proportion of development and the moneys spent for that? This is another example for the pitiable performance of the Government. They tax the people to pay land revenue and water rate; what moral right have them to do it? The poor ryots are taxed even now though no water is supplied to them properly.

Then for the Agriculture College construction at Hebbal tenders were called for and the work was given to the lowest tenderer and after four months the contractors were asked to execute the bond. He revised the cost because the cost of material and labour had gone up by that time. The amount was enhanced from Rs. 45,000 to Rs. 60,114. They took 4 to 5 months for executing the bond.

In Hassan one Deputy Commissioner had rented one house to a person for Rs. 276 ending in 1961. Thereafter, the tenancy expired but again that Deputy Commissioner gave the house to the very person for a lower amount. Another contractor gave a tender for Rs. 350 but it was rejected.

There is one Kanakanala project in Sindhanur taluk. That dam breaks twice a year. There are distributory field channels, the land is destroyed and they are not taking any action. Our Chief Minister came to Sindhnur but did not speak even a single word on that point. In that taluk they are going to give 5,000 acres of land to Bengali Babus. When he came there, he did not speak a word but they expect co-operation from the members of this House. This is the fate of the population of this area. How can they give 5,000 acres to Bengali Babus and for industries to Birlas of Bombay? When the Chief Minister came to Sindhnur he never asked as to who was the M.L.A. from that area. He did not have even that much of courtesy. I went from a distance of 15 miles expecting that much of courtesy from him. Did he want only an M.L.A. of his own sect? How far is this the socialistic pattern of society they are propounding? How can they boast they are the patrons of socialistic society?

(SRI C. AMARE GOWDA)

The Government is boasting so much that they will bring in land reforms and lands will be distributed, and all that. But the land is distributed amongst their own children and even to the child in the womb. The law permits that.

Mr. SPEAKER.—Child in the womb has a legal existence.

Sri C. AMARE GOWDA.—So, it is to be considered whether the budget is to be sanctioned to these men who are gambling with the amount or whether they have to be sent to remand homes for training.

With these words, I thank the Chair for giving me an opportunity to speak.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕಲಮಾಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಒಂದರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಬಂದಿಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಚಂದ್ರಬಂಡ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲುವೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಯಾನಾರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಸುರ್ರಾನಪುರ-ಮುರಾನಪುರ ರಫ್ತಾಧನಹಳ್ಳಿ-ವೆಂಕಟಪುರ ಪತ್ಯ ಪುರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. B.D.O. ದಿಂದ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ವೆರಿವುಪದರಿಂದ ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲ್‌ನಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಕೆಲಸ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಯಾವುದು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬರುವ ಬಡ ರೈತನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ತಕ್ಷಣ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇವರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂಪರ್‌ವೈಪುರ್ ಹಾಗೆ ಈ ಅಫೀಸಿನ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಒಡ್ಡು ಮಾಡುವುದು ನಷ್ಟ. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ ಕರೆಕ್ಟರ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಟೂರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಜೀಪ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೀಪ್ ಇದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತನ ಕಷ್ಟ ಸುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಜೀಪ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಬಡವರಾದವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಿ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಪಯುತುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ತಿಂದು ಹಾಕಿ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಡ್ಡರು, ಲಂಬಾರ್ಣಿಗಳು, ಗೊಲ್ಲರು, ಹರಿಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರಪೇಟೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅದೇ ಪೇಟೆಯವರು ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಫಾಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಫಾಯದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮ್ ಮಾಡಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಹಣವನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏನೇನೂ ಫಾಯದೆಮಾಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಜೀಪ್ ಇರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೂರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಜನ ಎಲ್ಲ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟ ಏನಿದೆ ಎಂಟಾದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎತ್ತು, ಕುರಿ, ಕೋಣ ಏಕೆ ಬೇಕು? ಅವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುವುದು? ನಿಜವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರೇ ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಡ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿರಿ, ಜಮೀನು ಕೊಡಿರಿ, ಸೈಟ್ ಕೊಡಿರಿ, ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಿರಿ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇತರರು ಹಣ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-00 P. M.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲಿಸ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಳನೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮುಡ್ಡಿಪೇಟೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಡವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆ ಕಡೆ ಇರುವವರು ಕೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು? ಸಭಾಪತಿಗಳು ಎಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ದೇವಾಲಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮುಖವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕು, ಇನ್ನು ಏನು ಬೇಕು? ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗರು, ಹುರುಳಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ)

ನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ, ಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಾಯಕರಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬರಲಿ ಅವರನ್ನು ಚೇರಾಮನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. (ನಗು). ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಪದವಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದು ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ನಡಸ್ಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡದೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಗೌರವವನ್ನಿಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The House will now adjourn to meet on Monday at 12 noon.

— — —

The House adjourned at Eight Minutes past One of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Monday, the 3rd July 1967.